

### Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

|                             |                 |                       |                     |                               |                           |
|-----------------------------|-----------------|-----------------------|---------------------|-------------------------------|---------------------------|
| <b>Ступінь вищої освіти</b> | <b>Бакалавр</b> | <b>Форма навчання</b> | <b>денна/заочна</b> | <b>Навчальний рік/семестр</b> | <b>2024-2025<br/>II/3</b> |
|-----------------------------|-----------------|-----------------------|---------------------|-------------------------------|---------------------------|

#### Силабус

|                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Назва навчальної дисципліни</b>                                                                                                                          | <b>Педагогіка (дидактика, соціологія виховання)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Кафедра</b>                                                                                                                                              | <b>Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Освітня програма</b>                                                                                                                                     | <b>014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)</b><br><b>014 Середня освіта (Хімія)</b><br><b>014 Середня освіта (Природничі науки)</b><br><b>014 Середня освіта (Географія)</b><br><b>014 Середня освіта (Інформатика)</b><br><b>014 Середня освіта (Математика)</b><br><b>014 Середня освіта (Історія)</b><br><b>014 Середня освіта (мова і література (англійська))</b><br><b>014 Середня освіта«(Мова і література угорська)».</b><br><b>014 Середня освіта (Мова і література німецька)</b><br><b>014 Середня освіта (Українська мова та література)</b>                                                                                                                  |
| <b>Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)</b>                                     | Тип дисципліни: обов'язкова<br>Кількість кредитів: 3<br>Лекції: 24<br>Семінарські/практичні заняття: 12<br>Лабораторні заняття:<br>Самостійна робота: 54<br>Вид контролю: екзамен                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)</b> | Орос І.І.<br>кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти<br><a href="mailto:orosz.ildiko@kmf.org.ua">orosz.ildiko@kmf.org.ua</a><br><br>Човрій С.Ю.<br>кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти<br><a href="mailto:orosz.ildiko@kmf.org.ua">orosz.ildiko@kmf.org.ua</a><br><br>Поллої К.Д.,<br>доктор філософії, доцент кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти<br>e-mail: <a href="mailto:pallay.katalin@kmf.org.ua">pallay.katalin@kmf.org.ua</a> |

|                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Пререквізити навчальної дисципліни</b></p>                                                                                                                          | <p>Історія та теорія педагогіки, Загальна психологія, Вікова та педагогічна психологія, Загальні основи педагогіки та вступ до педагогічної майстерності</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни</b></p> | <p style="text-align: center;"><i>Анотація</i></p> <p>Нові тенденції розвитку освіти України поставили перед вищою школою ряд важливих завдань і зумовили певні зміни в організації та змісті праці вчителя, пошуки новітніх технологій навчання, що у свою чергу висуває нові вимоги до фахової підготовки вчителів. Курс має чітку професійну спрямованість і покликаний забезпечити високий теоретичний рівень знань студентів з основ дидактики.</p> <p>Навчальна дисципліна «<i>Педагогіка (дидактика, соціологія виховання)</i>» охоплює систему знань щодо процесу навчання та освіти у закладах загальної середньої освіти. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує підготовку студентів до професійної діяльності, сприяє формуванню професійних умінь та навичок, необхідних для ефективної педагогічної діяльності. Дидактичні основи сучасної педагогіки є теоретичною базою для подальшого оволодіння методами пізнання, логікою освітнього процесу, досвідом інноваційної педагогічної діяльності. Предметом дидактики та соціології виховання є пізнання змісту освіти; методи й засоби навчання; організаційні форми навчання; виховна роль суспільства в процесі навчання; педагогічні умови, що сприяють ефективній навчально-пізнавальній діяльності учнів.</p> <p style="text-align: center;"><i>Мета дисципліни</i></p> <p>«<i>Педагогіка (дидактика, соціологія виховання)</i>» полягає у формуванні знань студентів про навчання, обробку інформації у сучасному інформаційному та суспільному просторі сутність та особливості організації освітнього процесу (методи, форми, прийоми) в умовах початкової та загальноосвітньої школи.</p> <p>Забезпечити майбутніх учителів початкових та загальноосвітніх шкіл знаннями теоретично обґрунтованих і практично перевірених шляхів і методів навчання та виховання на уроках, а також вплив уточнення у суспільстві.</p> <p style="text-align: center;"><b>Компетентності</b></p> <p style="text-align: center;"><b>014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)</b></p> <p><b>Інтегральна компетентність:</b></p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, природничих, фізичних, хімічних, біологічних і педагогічних наук, що передбачає застосування теорій та методів природничих наук, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.</p> |

**Загальні компетентності:**

**ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

**ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

**ЗК9.** Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

**Спеціальні (фахові) компетентності**

**ФК3.** Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

**ФК4.** Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

**ФК5.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного 12 підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

**ФК6.** Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

**ФК8.** Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

**ФК9.** Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

**Програмні результати навчання:**

**ПРН1.** Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

**ПРН3.** Програмні результати навчання (ПРН) Називає і та інтегрованого аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб;

класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

**ПРН4.** Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

**ПРН5.** Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; особистісного розвитку аналізує учнів, динаміку визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

**ПРН6.** Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього дотриманням середовища з вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з 13 особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

**ПРН11.** Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

## **014 Середня освіта (Хімія)**

### **Інтегральна компетентність:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з хімії, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.

### **Загальні компетентності:**

**ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

**ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

**ЗК9.** Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

**ЗК10.** Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

**Спеціальні (фахові) компетентності**

**ФК1.** Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

**ФК3.** Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

**ФК4.** Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

**ФК5.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

**ФК7.** Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

**ФК8.** Здатність до рівноправної та особистісно-зорієнтованої взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

**ФК9.** Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

**Програмні результати навчання:**

**ПРН1.** Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

**ПРН3.** Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти, закладах фахової передвищої освіти.

**ПРН4.** Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

**ПРН5.** Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

## **014 Середня освіта (Природничі науки)**

### **Інтегральна компетентність:**

**ІК.** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, природничих, фізичних, хімічних, біологічних і педагогічних наук, що передбачає застосування теорій та методів природничих наук, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

### **Загальні компетентності:**

**ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

**ЗК2.** Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

**ЗК5.** Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

**ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

### **Спеціальні (фахові) компетентності**

**ФК3.** Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

**ФК5.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних 12 досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

**ФК9.** Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

### **Програмні результати навчання:**

**ПРН1.** Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

**ПРН3.** Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

**ПРН4.** Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

**ПРН11.** Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

**ПРН12.** Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

## **014 Середня освіта (Географія)**

### **Інтегральна компетентність:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з географії, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

### **Загальні компетентності:**

**ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

**ЗК2.** Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

**ЗК3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

**ЗК4.** Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

**ЗК5.** Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

**ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

**ЗК7.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

**ЗК10.** Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

**Спеціальні (фахові) компетентності**

**ФК2.** Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

**ФК5.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

**014 «Середня освіта (Інформатика)»**

**Інтегральна компетентність:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

**Загальні компетентності:**

**ЗК1** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

**ЗК3** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

**Програмні результати навчання:**

**ПРН1** Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

**ПРН7** Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

**ПРН9** Застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

**ПРН10** Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

**ПРН26** Формувати в учнів уявлення про математику та інформатику на основі сучасних наукових досягнень.

**ПРН30** Розв'язувати задачі різних рівнів складності шкільної інформатики.



## 014 Середня освіта (Математика)

### Загальні компетентності:

**ЗК3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

**ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

**ЗК9.** Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

### Спеціальні (фахові) компетентності

**ФК1.** Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

**ФК2.** Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

**ФК3.** Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

**ФК4.** Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

**ФК5.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

**ФК6.** Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

**ФК7.** Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

**ФК8.** Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

**ФК16.** Здатність діяти за заданими базовими математичними алгоритмами, здійснювати їх вибір і застосування; набувати поглиблені когнітивні та практичні уміння і навички необхідні

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>для конструювання алгоритмів, описання способів розв’язання математичних задач у вигляді алгоритмічного припису.</p> <p><b>ФК17.</b> Здатність до застосування ефективних педагогічних методик й освітніх технологій для забезпечення та оцінки якості навчання математики у закладах середньої освіти, до формування в учнів ключових і предметних компетентностей з математики.</p> <p><b>Програмні результати навчання:</b></p> <p><b>ПРН1.</b> Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p><b>ПРН2.</b> Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовнокомунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p><b>ПРН3.</b> Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.</p> <p><b>ПРН4.</b> Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.</p> <p><b>ПРН5.</b> Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p><b>ПРН6.</b> Називає і пояснює принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров’я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров’язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.</p> <p><b>ПРН8.</b> Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.</p> <p><b>ПРН11.</b> Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.</p> <p><b>ПРН12.</b> Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об’єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p><b>ПРН13.</b> Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**ПРН14.** Пояснює основні етапи історичного розвитку математичних знань і парадигм, описує сучасні тенденції в математиці.

**ПРН23.** Вибирає математичні методи розв'язування задач, враховує умови виконання математичних тверджень, коректно проектує умови та твердження на нові класи об'єктів, аналізує і упорядковує відповідності між поставленою задачею й відомими моделями.

**ПРН24.** Показує здатність формувати ціннісний аспект математичного знання, координувати його емоційне сприйняття учнями, розробляти і пропонувати різні форми та види виховання позитивного ставлення до математики та мотивації учнів до засвоєння її основ та методів.

**ПРН25.** Генерує в учнів розуміння основ математичного моделювання, готовність до застосування моделювання для розв'язування задач, формування математичних компетентностей учнів.

**ПРН28.** Аналізувати та інтегрувати в електронному середовищі інформацію про активність і ефективність навчальної діяльності учнів.

**ПРН29.** Демонструвати знання з основних розділів математики та інформатики.

## **014 Середня освіта (Історія)**

### **Інтегральна компетентність:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі середньої освіти, викладати історію (всесвітню та вітчизняну) в рамках середньої школи, розв'язувати задачі шкільного та вище шкільного рівня, розуміти сучасні тенденції історії та історичних процесів. Вміти застосовувати сучасні досягнення історичної науки та педагогіки для викладання в середній школі, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

### **Загальні компетентності:**

**ЗК5.** Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

**ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>ЗК7.</b> Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p><b>ЗК9.</b> Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.</p> <p><b>Спеціальні (фахові) компетентності</b></p> <p><b>ФК3.</b> Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p><b>ФК6.</b> Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p><b>ФК7.</b> Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p> <p><b>ФК8.</b> Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p> <p><b>Предметні спеціальності</b></p> <p><b>ПК7.</b> Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.</p> <p><b>ПК8.</b> Знання змісту та завдань організації допрофільної підготовки учнів.</p> <p><b>ПК9.</b> Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.</p> <p><b>ПК10.</b> Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.</p> <p><b>Програмні результати навчання:</b></p> <p><b>РН1.</b> Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p><b>РН3.</b> Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх 12 освітніх потреб;</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

**РН4.** Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

**РН5.** Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

**РН12.** Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

### **014 Середня освіта (мова і література (англійська))**

**Інтегральна компетентність:** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі іншомовної освіти, що передбачає застосування теорій та методів психологопедагогічної, лінгвістичної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

#### **Загальні компетентності:**

**ЗК1.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

**ЗК2.** Здатність спілкуватися основною іноземною мовою (англійська) як усно, так і письмово та другою іноземною мовою (німецька).

**ЗК4.** Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організовувати власну діяльність, працювати автономно та в команді.

**ЗК 5.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

**ЗК9.** Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність.

**ЗК10.** Здатність використовувати інформаційнокомунікаційні технології в освітній і професійній діяльності.

#### **Спеціальні (фахові) компетентності:**

**ФК1.** Здатність формувати в учнів предметні компетентності. Здатність організовувати, аналізувати й прогнозувати навчальну діяльність учнів, а також професійну діяльність. Здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

**ФК3.** Здатність використовувати на практиці професійні знання й практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, педагогіки, вікової та педагогічної психології, методики навчання іноземних мов.

**ФК4.** Здатність орієнтуватися у зарубіжному літературному процесі, національній та зарубіжній історії, культурній

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>спадщині, країн, мова яких вичається, формувати за їх допомогою національну свідомість та культуру учнів, їхню мораль та ціннісні орієнтації.</p> <p><b>ФК6.</b> Здатність інтегровано застосовувати знання іноземної мови (фонетичні, лексичні, граматичні, стилістичні) у широкому спектрі комунікативних ситуацій приватного, громадського, наукового і професійного життя.</p> <p><b>ФК8.</b> Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.</p> <p><b>ФК9.</b> Здатність створювати психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.), дотримуватися етичних норм у професійній діяльності та впроваджувати їх в освітній простір і суспільство.</p> <p><b>Програмні результати навчання:</b></p> <p><b>ПРН4.</b> Знати державний стандарт базової середньої освіти (від 30 вересня 2020 р. № 898), навчальну програму з англійської мови та зарубіжної літератури для ЗНЗ та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p> <p><b>ПРН6.</b> Уміти добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів, які використовуються для навчання англійської мови та літератури. Володіти термінологією, основними поняттями методики навчання ІМ.</p> <p><b>ПРН8.</b> Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.</p> <p><b>ПРН9.</b> Уміти забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. Уміти визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p><b>ПРН10.</b> Уміти відбирати, правильно і логічно презентувати навчальний матеріал; планувати хід заняття з іноземної мови, літератури, вибирати методи, засоби та технології навчання відповідно до мети заняття; використовувати інформаційні технології для викладання іноземних мов.</p> <p><b>ПРН11.</b> Виявляти готовність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі.</p> <p><b>ПРН12.</b> Володіти методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**ПРН13.** Виявляти готовність і здатність учитися впродовж життя і самовдосконалення з високим рівнем автономності; демонструвати здатність до рефлексії, навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

**ПРН14.** Бути здатним систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію, прагнути до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей; брати участь в діяльності професійних об'єднань педагогів, здійснювати зв'язок із батьками.

**ПРН15.** Бути здатним усвідомлювати здоров'я як цінність, володіти знаннями та вміннями з охорони здоров'я та безпеки життєдіяльності.

**ПРН16.** Мати творчо-критичне мислення, творчо використовувати різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

#### **014 Середня освіта«(Мова і література угорська)»**

**Інтегральна компетентність:** Здатність організовувати і здійснювати навчально-виховний процес з угорської мови і угорської та зарубіжної літератури. Здатність вирішувати проблеми в галузі філологічної освіти; кваліфіковано використовувати угорську мову як засіб спілкування у різних сферах мовленнєвої діяльності із врахуванням соціокультурних норм та для здійснення професійних функцій.

#### **Загальні компетентності:**

**ЗК3.** Здатність до критичного мислення й ціннісносвітоглядної реалізації особистості. Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями.

**ЗК5.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

**ЗК6.** Здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства.

**ЗК7.** Здатність працювати в команді та автономно.

**ЗК10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

**ЗК12.** Розвиток навиків міжособистісного сприймання студентів з урахуванням особливостей релігійної, етнічної, мовної приналежності, соціальної незахищеності особистості тощо.

**ЗК13.** Формування і розвиток у студентів навиків чутливості до соціальних проблем.

**ЗК14.** Розвиток у студентів, майбутніх педагогів, навиків соціальної чутливості, за допомогою яких вони зможуть знизити (можливо, усунути) рівень соціальної нерівності в студентській громаді, подолати проблеми адаптації та відторгнення у студентському середовищі.

**Спеціальні (фахові) компетентності:**

**ФК8.** Здатність розуміти сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

**ФК9.** Здатність організовувати і здійснювати навчально-виховний процес з угорської мови і літератури та зарубіжної.

**ФК12.** Здатність до ведення ділової комунікації усно і письмово.

**Програмні результати навчання:**

**ПРН4.** Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

**ПРН5.** Демонструвати розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.

**ПРН11.** Організовувати різні форми і способи навчальної, навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів діяльності, які стосуються філології чи педагогіки.

**ПРН12.** Здатність управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.

**ПРН20.** Здатність управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.

**014 Середня освіта (Українська мова та література)**

**Інтегральна компетентність:** Здатність організовувати і здійснювати навчально-виховний процес з української мови і української та зарубіжної літератури. Здатність вирішувати проблеми в галузі філологічної освіти; кваліфіковано використовувати українську мову як засіб спілкування у різних сферах мовленнєвої діяльності із врахуванням соціокультурних норм та для здійснення професійних функцій.

**Загальні компетентності:**

**ЗК 1.** Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

**ЗК 3.** Здатність до критичного мислення й ціннісносвітоглядної реалізації особистості. Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями.

**ЗК 4.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

**ЗК 5.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

**ЗК 7.** Здатність працювати в команді та автономно.

**ЗК 8.** Здатність застосовувати іноземну (зокрема, угорську, англійську) мову в освітній діяльності та опрацьовувати нею фахову літературу.

**ЗК 9.** Цінування мультикультурності та повага до неї.



**Спеціальні (фахові) компетентності:**

**ФК 7.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах спілкування.

**ФК 8.** Здатність розуміти сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

**ФК 9.** Здатність організовувати і здійснювати навчально-виховний процес з української мови і літератури та зарубіжної літератури.

**ФК 11.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

**ФК 13.** Здатність вільно володіти українською мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

**Програмні результати навчання:**

**ПРН 1.** Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні.

**ПРН 3.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідні дані з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

**ПРН 4.** Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

**ПРН 7.** Застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань.

**ПРН 11.** Організовувати різні форми і способи навчальної, навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів діяльності, які стосуються філології чи педагогіки.

**ПРН 12.** Здатність управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.

**ПРН 13.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (зокрема представниками інших культур) державною мовою, усно й письмово, використовуючи концептуальні наукові та практичні знання, когнітивні вміння та навички.

**ПРН 15.** Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

**ПРН 19.** Володіння професійними якостями педагога.

**ПРН 20.** Здатність управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.

**ПРН 21.** Уміння керувати методичними об'єднаннями філологів або класних керівників.

**Основні теми дисципліни:**

**Тема 1.** Система цілей освіти. Поняття мети та завдань освіти. Класифікація та вибір мети навчання. Перехід у процесі навчання загальної мети в конкретну. Вплив суспільних цінностей та потреб на вибір мети навчання. Вплив знань про учнів на вибір мети навчання. Вплив відомостей, які стосуються учнів та навчального процесу на формування мети навчання.

**Тема 2.** Зміст освіти. Принципи і правила навчання. Фактори, що зумовлюють зміст освіти. Теорії організації змісту освіти. Вимоги до формування змісту освіти в сучасній школі. Диференційований підхід до вибору змісту освіти.

**Тема 3.** Планування навчального процесу. Навчальні плани і програми. Поняття та класифікація навчальних програм. Педагогічна програма – перспективне планування. Індивідуальні плани роботи педагога. Навчальний план, тематичне планування, конспект уроку. Стандарти освіти. Основні джерела змісту освіти: навчальний план, навчальні програми. Принципи вибору змісту освіти у навчальних планах.

**Тема 4.** Навчальний процес. Загальна характеристика та зміст навчального процесу. Процес розвитку мотивації та освоєння навичок навчання. Стимулювання процесу навчання. Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів. Оцінка і самооцінка якості результатів навчального процесу. Контроль і керівництво навчально-пізнавальною діяльністю. Діяльність учителя і учня у різних видах навчання.

**Тема 5.** Організаційні рамки та форми навчального процесу. Організація навчальної діяльності учнів на уроці. Індивідуальна, групова форми організації навчальної діяльності учнів.

**Тема 6.** Основні вимоги до уроку. Урок, як основна форма організації навчання. Загальні вимоги до уроку (структура, типи тощо). Нетрадиційні організаційні форми навчання.

**Тема 7.** Поняття про методи навчання та їх класифікацію. Основні методи: лекція, пояснення, розповідь, виступи студентів, обговорення, дебати, наочні методи, загальні методи навчання (практичне навчання, цільове, групове), симуляції, ігри та дидактичні ігри, навчальний контракт, екскурсії, домашня робота тощо. Вибір і поєднання методів навчання. Засоби та умови навчання. Ефективність засобів навчання в залежності від вірного їх вибору.

**Тема 8.** Діагностика навчання. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю. Сутність, функції, види, предмет контролю: зовнішній та внутрішній. Процес контролю за

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>навчальною діяльністю учнів. Методи перевірки знань. Критерії оцінювання. Основні вимоги до тестування. Оцінка, самооцінка.</p> <p><b>Тема 9.</b> Школа і держава. Система освіти та школи. Теорії. Структура закладів освіти та правозахисту. Багаторівнева система. Школа та господарська діяльність. Планування та фінансування освіти. Суспільний поділ в школі. Культура і школа. Держава і школа. Методи впливу держави на школу та обмеження державного впливу. Структура освіти України та її фінансування.</p> <p><b>Тема 10.</b> Сім'я. Сім'я як суспільна спільнота її структура, роль та забезпеченість. Роль сім'ї в соціалізації. Вади в соціалізації. Сім'я та школа. Колектив, місце та роль членів колективу. Навчання в колективі. Навчання в колективі: “прихована програма”.</p> <p><b>Тема 11.</b> Вплив нових комунікаційних технологій на соціалізацію молоді. Медії. Поняття, роль та види комунікації. Розвиток засобів теле- і радіомовлення. Масова комунікація, її зміст, роль, структура та вплив на людей.</p> <p><b>Тема 12.</b> Політична соціалізація, елітна освіта та демократичне виховання. Військова служба. Армія як соціальна організація. Боротьба як соціальна необхідність. Національна та професійна (наймана) армія. Роль армії у суспільстві. Армія як простір для соціалізації.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

| Семестрові завдання                                                                                                                                                                                                                                            | Бали | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Підготовка семінарської роботи</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Розробка навчального плану;</li> <li>Створення конспектів уроків для різних типів занять;</li> <li>Характеристика школи;</li> </ul> Підготовка звіту про відвідування родини учня | 25   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Дотримання термінів виконання завдань;</li> <li>повний обсяг їх виконання;</li> <li>ступінь самостійності виконання завдань;</li> <li>дотримання академічної доброчесності;</li> <li>інноваційний характер та оригінальність запропонованих рішень;</li> <li>творчий підхід у виконанні завдань;</li> <li>рівень викладання роботи та її загальне оформлення</li> </ul> |
| Презентація                                                                                                                                                                                                                                                    | 10   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Контрольна робота                                                                                                                                                                                                                                              | 25   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Екзамен                                                                                                                                                                                                                                                        | 40   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

#### Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Навчальні досягнення студентів із дисципліни: *«Педагогіка (дидактика, соціологія виховання)»* оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |                                                             |
|----------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики         | для заліку                                                  |
| 90–100                                       | A           | відмінно                                                   | зараховано                                                  |
| 82–89                                        | B           | добре                                                      |                                                             |
| 75–81                                        | C           |                                                            |                                                             |
| 64–74                                        | D           | задовільно                                                 |                                                             |
| 60–63                                        | E           |                                                            |                                                             |
| 35–59                                        | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             | не зараховано з можливістю повторного складання             |
| 0–34                                         | F           | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни |
| 0–34                                         | F           | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни |

*Система оцінювання аудиторної роботи.* Поточне оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти виконується за допомогою процедури об'єктивного контролю – усні відповіді на практичних заняттях, реферативні повідомлення, участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття, тестування, практичні завдання тощо (25 балів).

*Система оцінювання самостійної роботи.* Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми, під час індивідуальних та групових консультацій тощо (10 балів).

*Контрольна робота із дисципліни «Педагогіка (дидактика, соціологія виховання)»* проводиться 1 раз на семестр, і включає проведення контрольних заходів за всіма темами змістового модуля у формі тестування (письмове або за допомогою комп'ютерних програм) (25 балів).

До екзамену допускаються студенти, які відвідували лекційні та практичні заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, накопили 60 балів протягом одного семестру.

Важливою передумовою допуску до іспиту є відпрацювання пропущених лекційних занять. Контроль проводиться, як правило, шляхом письмового виконання індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки.

Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища Google Classroom.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Педагогіка (дидактика, соціологія виховання)» застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- методи письмового контролю: модульна контрольна робота;
- методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

Для студентів заочної форми навчання передбачені години консультацій, а також постійний контакт через Classroom курсу.

Вид семестрового контролю: екзамен.

**Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)**

*Політика щодо академічної доброчесності.*

Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.

[Положення про академічну доброчесність в ЗУІ](#)

[Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ](#)

**Методичне забезпечення**

- підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання;
- плани-конспекти лекцій, практичних занять;
- індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів;
- мультимедійні презентації до навчальних занять;
- навчальні відеофільми, відеофрагменти уроків, виховних заходів у закладах освіти.

**Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси**

*Нормативно-правова база* (Закони України, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, листи Міністерства освіти і науки України)

**Основна література:**

1. Бондар В. Дидактика: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Либідь, 2005. 252 с.
2. Фіцула М.М. Педагогіка. Навч. посібник. – К.: Академія, 2009. – 560 с.
3. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник. – К., 2007. – 608 с.
4. Кузьмінський А. І. Педагогіка: навч. посіб. Київ : Знання-Прес, 2003. 418 с.
5. Кузьмінський А.І., Омеляненко С.В. Технологія і техніка шкільного уроку: навчальний посібник Київ: Знання, 2010. 335 с.
6. Кузьмінський А.І., Омеляненко С.В. Педагогіка у запитаннях і відповідях/ 2006.

7. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. - К.: Знання-Прес, 2003.
8. Зайченко І.В. Педагогіка. – Київ, 2008. – 528 с.
9. Малафійк І.В. Дидактика: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 398с.
10. Чайка В.М. Основи дидактики: Навчальний посібник. Реком. МОНмолодьспорт України як навч. пос. для студ. ВНЗ.К.: Академвидав, 2011. 45.
11. Лавриченко Н.М. Педагогіка соціалізації: Європейські абрисы. 2000
12. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Словник-довідник. Рівне: РДГУ, 2003.
13. Хоружа Л.Л. Соціологія виховання: навч.-метод.посіб./Л.Л.Хоружа.- К.:Київськ.ун-т імені Бориса Грінченка,2010.-124 с.
14. Katona András, Ládi László, Victor András (2005): Tanuljunk, de hogyan!?, Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, p.279.
15. Veszprémi László (2000): Didaktika, APC-Stúdió.
16. Bábosik István – Torgyik Judit szerk.(2007): Pedagógusmesterség az Európai Unióban, Budapest, Eötvös József Könyvkiadó, p.330.
17. Balázs Sándor szerk. (2000): A pedagógiai kommunikációs képességek fejlesztésének elméleti és gyakorlati problémái, Szöveggyűjtemény, főiskolai jegyzet, Budapest, OKKER Kiadó, p.241.
18. Falus Iván szerk. (2003): Didaktika (Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz), Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
19. Kozma Tamás (1999): Bevezetés a nevelésszociológiába. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, p.424.
20. Pusztai, Gabriella, ed. (2020): *Nevelésszociológia: Elméletek, közösségek, kontextusok*. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen.
21. Falus Iván – Szűcs Ida (2022): *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

#### Інформаційні ресурси

22. Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.), зі змінами 2019 р. Про вищу освіту <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
23. Державний стандарт початкової освіти (2018 р.) / Державний стандарт початкової освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhenniyaderzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
24. Концепція «Нова українська школа» (2016 р.) / Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти / Міністерствоосвіти і науки України. – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><a href="https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf">https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf</a>.</p> <p>25. . <a href="http://www.mon.gov.ua/">http://www.mon.gov.ua/</a> - офіційний сайт Міністерства освіти та науки України.</p> <p>26. <a href="http://www.ccf.kiev.ua/">http://www.ccf.kiev.ua/</a> - соціальна освіта в Україні (організація семінарів, тренінгів, дистанційна освіта у галузі соціальної педагогіки)</p> <p>27. <a href="http://edu.ukrsat.com/">http://edu.ukrsat.com/</a> - для вчителів – методичні розробки, навчальні програми, для учнів – бібліотеки, реферати, олімпіади, адреси шкіл Києва та України</p> <p>28. <a href="http://www.edu-ua.net">http://www.edu-ua.net</a> - освітня українська мережа. Міністерство освіти, Інститут змісту і методів навчання, перелік серверів установ</p> <p>29. <a href="http://www.osvita.org">http://www.osvita.org</a> – Освітньо-консультативний центр «Освіта»</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|